

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۴/۱۰

خوشحال آصفی

د سولي مشورتي جرگه؛

آيا د ولس رښتوني استازي به په كې گډون وكړي؟

په داسې حال كې چې د سولي مشورتي جرگې د گډونوالو مشخص كيدو لپاره په ولايتونو كې ټاكنې روانې دي او ټاكل شوي چې د روان كال د ثور په نهمه نيټه دايره شي؛ د ولسمشريزو ټاكنو يو شمېر نوماندانو سر له اوسه له دغې جرگې سره د پرېكون گواښ كړی او دا يې د ولسمشر غني لخوا ټاكنيز كمپاين بللی دی. حكومت غواړي د غي مشورتي جرگې په چوكاټ كې د خلكو له استازيو وپوښتي، چې له طالبانو سره په كوم ليدلوري او دريځ خبرې وكړي؛ خو په ولسمشريزو ټاكنو كې د محمد اشرف غني سياسي سيالان دا جرگه بې گټې او د اوسنيو مشرانو بې وخته ټاكنيز كمپاين بولي.

يوې موضوع چې د دغې جرگې اهميت او خپلواكي يې تر سوال لاندې راوستي هغه په ولايتونو كې د دغې جرگې لپاره د استازيو ټاكلو بهير دی چې په كې د يو شمېر نيمگړتياوو له امله په ځينو ولايتونو كې د درغليو نښتو هم خبر ورکړ شوی دی.

د بېلگې په توگه د تخار په مرکز تالقان كې هغه مهال د ټاكنو دا بهير په تاوتریخوالي واوبنت چې ادعا وشوه صندوقونه د څو مشخصو كسانو په گټه پك شوي دي. هغه خلك چې د استازو ټاكلو لپاره د رای ورکونې مرکز په دروازه كې د خپلې رايې كارولو لپاره منتظر وو، د اعتراض په نامه يې د رايې صندوقونه مات كړل او د رايې ورکولو پاڼې يې وشكولې. په هرات كې هم د دغو استازو د ټاكلو بهير له گډوډۍ سره مخ شوی دی. په غزني كې هم له قرباغ ولسوالۍ او مرکز غزني ښار څخه د دغو استازو د ټاكلو بهير د قومي ونډې پر سر د اختلافونو له امله له ستونزې سره مخ شوی دی.

جرگه څومره مهمه ده؟

كابو له شپږو مياشتو ډېر وخت كيږي چې افغان حكومت د امريكا او نورو مرستندويه هيوادونو سره په گډه د وسله والو طالبانو سره سوله وكړي. خو سره د دې چې د زلمي خليلزاد او طالبانو تر منځ په قطر كې پنځه پرله پسې ناستې ترسره شوي؛ بيا هم وسله وال طالبان له افغان حكومت سره د سولي خبرو ته نه دي حاضر شوي. افغان حكومت دغې ډلې ته بې قيد او شرطه سولي وړانديز وكړ خو بيا هم دغه ډله په خپل دريځ ټينگار كوي او له افغان حكومت سره خبرو ته نه راضي كيږي.

اوس د دې لپاره چې افغان حكومت د خلكو مشوره واخلي چې له دغې ډلې سره په كوم ډول او معيار د سولي خبرې وكړي، په كومو شرايطو ورسره وغږيږي، څنگه طالبان راضي كولى شي چې له حكومت سره خبرو ته حاضر شي او كه حاضر نه شي نو د حكومت موقف به يې پر وړاندې څه وي؛ د همدې موضوع د روښانيا لپاره د سولي مشورتي جرگې دايرول اړين دي او بايد داسې جرگه جوړه شي چې د ولس رښتوني استازي په كې گډون وكړي او د خلكو اساسي غوښتنې د جرگې له لارې مطرح كړي.

آيا رښتوني استازي به دغې جرگې ته لار پيدا كړي؟

لكه څنگه چې همدا مهال ليدل كيږي چې په ولايتونو كې دغې جرگې ته د استازو د ټاكلو لړۍ له يو شمېر نيمگړتياوو او د ضعيف مديريت له امله له گډوډۍ سره مخ دی نو يادې ستونزې ته په كتو د دې احتمال كم ليدل كيږي چې د ولس رښتوني استازي دې دغې جرگې ته لار پيدا كړي. ځكه عملاً ليدل كيږي چې د مشورتي جرگې د غړو انتخابات هم د ولسي جرگې د انتخاباتو په شان له درغليو پك او د يو ځانگړي شخص په گټه بكسونه پكول كيږي. نو په داسې

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكاري ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليكنې د ليكنيزې بڼې پازوالي د ليكوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليكنه له راليږلو مخكې په خبر و لولئ

حال کي چې يو څوک د پيسو او درغلی په مقابل کي دغې جرگې ته لار پيدا کوي؛ څنگه ترې د ولس د رښتوني استازولی تمه کيدلی شي؟

طالبان به په دغه جرگه کي گډون وکړي؟

ډير احتمال شته چې وسله والو طالبانو ته هم په دغه جرگه کي د گډون بلنه ورکړل شي. ځکه د سولې د مشورتي جرگې منتظمين وايي، حکومت طالبانو ته په دغه جرگه کي د گډون لپاره آن د امنيتي ضمانتونو پر سپارلو هم کار کوي. دغه کمېسيون وايي، تر اوسه يې طالبانو ته بلنه نه ده ورکړې، خو وايي د دغې بلنې پر ډول غور کوي. طالبانو هم لا په دې اړه څه نه دي ويلې، چې آيا په دغه جرگه کي به گډون وکړي که نه.

خو داسې ښکاري چې ممکن دغه ډله په مشورتي لويه جرگه کي گډون ونه کړي. ځکه دغه ډلې له هر هغه اقدام سره مخالفت کړی چې نوبت يې د افغان حکومت په لاس کي وي او اوس چې دغه جرگه هم د حکومت لخوا دايرېږي نو احتمال د دې ليدل کيږي چې طالبان به په کي گډون ونه کړي. پرته له شکه چې په مشورتي لويه جرگه کي د طالبانو گډون د دغې جرگې اهميت نور هم زياتولی شي خو نه گډون يې بيا په جرگې منفي اغيز نه پرېباسي. ځکه د سولې په مشورتي جرگې کي گډون که د لمانځه لپاره د اذان خبرداري سره تشبیه کړو نو دا نتيجه ترلاسه کوو چې لمانځه لپاره له اذان وروسته هم ځيني خلک په جماعت کي گډون کوي خو ځيني نور بيا هم مسجد ته نه ورځي او په جماعت کي گډون نه کوي. اما په جماعت کي د دوی په نه گډون د هغوی اجر هېڅکله نشي کمولی چې په جماعت سره يې لمونځ ادا کړی دی. همداسې د سولې په مشورتي جرگه کي هم که چيري طالبان گډون نه کوي نو د جرگې اهميت نه شي کمولی او هغوی چې په کي گډون کوي، حتماً به د سولې لپاره حکومت ته پولي وټاکي.

پای